

राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल नागरी क्षेत्रात
क्षेत्र विकास कार्यक्रम राबविण्यासाठी अनुदान
वितरित करण्यास मंजुरी बाबत सन २०१७-१८.

महाराष्ट्र शासन
अल्पसंख्यांक विकास विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : क्षेविका-२०१८/प्र.क्र.५/का.९,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दि. १५ फेब्रुवारी , २०१८

संदर्भ :- १) शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्षेविका-२०१५/प्र.क्र.७६/का.९,
दि. १८ जून, २०१५
२) शासन पूरकपत्र, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्षेविका-२०१५/प्र.क्र.५/का.९,
दि. ९ मार्च, २०१६.
३) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग , क्र. अर्थसं - २०१७ / प्र.क्र. ७५/अर्थ-३, दि. १८ एप्रिल, २०१७.
४) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग , क्र. अर्थसं - २०१७ / प्र.क्र. ९४/अर्थ-३, दि. ३० जून, २०१७.
५) शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्षेविका-२०१७/प्र.क्र.१०२/का.९,
दि. ३० नोव्हेंबर, २०१७.
६) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग , क्र. अर्थसं - २०१७ / प्र.क्र. ७५/अर्थ-३, दि. ०६ फेब्रुवारी, २०१८.

प्रस्तावना :-

अल्पसंख्याक विकास विभागाने सन २००८-०९ या वर्षापासून राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल नागरी क्षेत्रांकरिता क्षेत्रविकास कार्यान्वयित केला असून शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्षेविका-२०१५/प्र.क्र.७६/का.९, दि. १८ जून, २०१५ अन्वये ही योजना सन २०१५-१६ या वर्षात राबविण्यास मंजुरी देण्यात आली आहे. तसेच शासन पूरकपत्र, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्षेविका-२०१५/ प्र.क्र.५/ का.९, दि. ९ मार्च, २०१६ अन्वये उपरोक्त दि. १८ जून, २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयातील योजनेची कार्यपद्धती या शीर्षाखाली परिच्छेद (ब) (iii) च्या पुढे परिच्छेद दाखल करण्याचा निर्णय शासन मान्यतेने घेतला आहे. त्यानुसार मा. खासदार व आमदार व जिल्हाधिकारी यांच्याकडून महानगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपंचायत यांचे प्राप्त प्रस्तावांना मंजुरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :-

सन २०१७-१८या आर्थिक वर्षात नागरी क्षेत्र विकास योजनेकरिता रु.२५,००,००,०००/- (अक्षरी रूपये पंचवीस कोटी फक्त) एवढी अर्थसंकल्पिय तरतूद करण्यात आली आहे. वित्त विभाग शासन परिपत्रक दि. १८ एप्रिल, २०१७ अन्वये प्रथम नऊ महिन्यांकरिता (डिसेंबर, २०१७ अखेर) अर्थसंकल्पित निधीच्या ८०% निधी वितरणास मान्यता प्राप्त झाली होती. तदनंतर वित्त विभाग शासन परिपत्रक दि. ३० जून, २०१७ अन्वये सुधारणा करण्यात आली असून प्रथम नऊ महिन्यांकरिता (डिसेंबर, २०१७ अखेर) अर्थसंकल्पित निधीच्या ७०% निधी वितरणास मान्यता प्राप्त झाली आहे. त्यामुळे एकूण मूळ अर्थसंकल्पित रु.२५,००,००,०००/- (अक्षरी रु. पंचवीस कोटी फक्त) तरतूदीच्या ७०% म्हणजे रु.१७,५०,००,०००/- (अक्षरी रु.सतरा कोटी पन्नास लक्ष फक्त) एवढा निधी डिसेंबर, २०१७ अखेर पर्यंत उपरोक्त बाबींकरिता वितरणास उपलब्धतेपैकी सन २०१७-१८या आर्थिक वर्षाकरिता शासन निर्णय क्रमांक- क्षेविका-२०१७/ प्र.क्र.१०२/ का.९, दि. ३० नोव्हेंबर, २०१७ अन्वये क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत एकूण रु.१६,९९,९५,०९९/- (अक्षरी एकूण रूपये सोळा कोटी अकरा लक्ष पंचाण्णव हजार अकरा फक्त) एवढा निधी मंजूर विकासकामांकरिता वितरित करण्यात आला आहे. तसेच आता वित्त

विभाग शासन परिपत्रक दि.६ फेब्रुवारी, २०१८ अन्वये सुधारणा करण्यात आली असून अर्थसंकल्पित निधीच्या एकूण वार्षिक तरतूदीच्या (पुरवणी मागण्यांसह) महसूली ७०% व भांडवली ८०% च्या मर्यादेत अर्थसंकल्पीय अंदाज वितरण प्रणालीवर (बीम्स) वितरीत करण्यास सहमती देण्यात आली आहे. त्यामुळे एकूण मूळ अर्थसंकल्पित रु. २५,००,००,०००/- (अक्षरी रु. पंचवीस कोटी फक्त) तरतूदीच्या ८०% म्हणजे रु. २०,००,००,०००/- (अक्षरी रु. वीस कोटी फक्त) पैकी दि.३०नोव्हेंबर, २०१७ अन्वये क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत एकूण रु. १६,११,९५,०९९/- (अक्षरी एकूण रुपये सोळा कोटी अकरा लक्ष पंचाण्णव हजार अकरा फक्त) एवढा निधी मंजूर विकासकामांकरिता वितरित करण्यात आला असून उर्वरित रु. ३,८८,०४,९८९/- (अक्षरी एकूण रुपये तीन कोटी अड्ड्याऱ्येशी लक्ष चार हजार नवसे एकोणनव्वद फक्त) इतका निधी उपरोक्त बाबींकरिता वितरणास उपलब्ध आहे. त्यापैकी सन २०१७-१८ या आर्थिक वर्षाकरिता निधी मिळण्यासाठी मा. खासदार व आमदार यांच्या प्रस्तावांना महानगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपंचायत हदीमध्ये कामाच्या प्रस्तावांना शासन मान्यतेने या शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट "अ" मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत एकूण रु. १,२५,००,०००/- (अक्षरी रुपये एक कोटी पंचवीस लक्ष फक्त) एवढा निधी शासन मान्यतेने मंजूर करण्यात येत आहे. सदर निधी संबंधित महानगरपालिका/ नगरपालिका/ नगर पंचायत ज्या जिल्ह्यांमध्ये स्थित आहेत, त्या जिल्ह्यांचे जिल्हाधिकारी यांना स्वाधीन करण्यात येत आहे.

२. संबंधित महानगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपंचायतींना मंजूर करण्यात आलेले अनुदान वितरित करण्यासाठी संबंधित जिल्हाधिकारी नियंत्रक अधिकारी आणि आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून काम पाहतील. परिशिष्ट "अ" मध्ये दर्शविलेली कामे इतर योजनेतून करण्यात आलेली नाहीत, याची शहानिशा व खातरजमा जिल्हाधिकारी यांनी करावी व जर सदर काम इतर योजनेतून मंजूर केले असल्यास त्या बदल्यात सदर योजनेतील इतर काम मंजूर निधीच्या मर्यादेत राहून बदल करण्याचे अधिकार संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी यांना राहतील. उपरोक्त कामाच्या बदल्यात सदर योजनेतील इतर काम करणे शक्य नसल्यास त्यासाठी वितरीत केलेला निधी शासनाच्या कोषागारात तात्काळ जमा करण्यात यावा. तसेच संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी उपरोक्त कामांचे अंदाजपत्रक बांधकाम विभागाकडून प्राप्त करून घ्यावे. याबाबतची सर्व कागदपत्रे शासन निर्णयातील अटी व शर्तीनुसार प्राप्त करून घेण्याची कार्यवाही जिल्हाधिकारी यांनी करावी. त्यानंतर त्यांना प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात यावी व निधी संबंधित महानगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपंचायत यांना सुपूर्द करण्यात यावा. तसेच सदर कामे महानगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपंचायतीच्यां बांधकाम विभागामार्फत रितसर करून घेण्यात यावीत.

३. राज्यातील महानगरपालिका/नगरपालिका/नगरपंचायतींनी मागणी केल्यानुसार ज्या विवक्षित प्रयोजनासाठी निधि मंजूर करण्यात आला आहे, केवळ त्याच प्रयोजनासाठी संबंधित महानगरपालिका/ नगरपालिका/नगरपंचायतींना निधी खर्ची टाकणे अनिवार्य आहे. संबंधित जिल्हाधिकार्यांकडून अनुदान वितरित करण्यात आल्यानंतर संबंधित महानगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपंचायतींना सहा महिन्यांच्या कालावधीत प्रस्तावात नमूद केलेली कामे पूर्ण करणे आवश्यक आहे व याबाबतची उपयोगिता प्रमाणपत्रे या शासन निर्णयाच्या परिशिष्ट "ब" मध्ये विहित केलेल्या नमुन्यात जिल्हाधिकार्यांनी अल्पसंख्याक विकास विभागाकडे सादर करणे आवश्यक आहे. क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत राज्यातील महानगरपालिका/ नगरपालिका/ नगरपंचायतींनी हाती घेतलेल्या विकासकामांच्या प्रगतीबाबत संनियंत्रण करून त्याबाबतचा अहवाल संबंधित जिल्हाधिकारी यांनी शासनास सादर करावा.

४. या योजनेतर्गत होणारा खर्च "मागणी क्र. झेडई-१, मुख्यलेखाशिर्ष २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण ०२ समाजकल्याण २०० इतर कार्यक्रम, राज्य योजनांतर्गत योजना (०१) (०७) अल्पसंख्याक सकेंद्रित

क्षेत्रातील क्षेत्र विकास कार्यक्रमाकरिता सहायक अनुदान (२२३५-ए-१३१) ३१ सहायक अनुदान" या लेखाशिर्षाखाली सन २०१७-१८ या वर्षाकरिता मंजुर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

५. हा शासन निर्णय, वित्त विभागाच्या संदर्भ क्र.३ ,४ व ६ येथील अनुक्रमे दि. १८ एप्रिल,२०१७, दि. ३० जून,२०१७ आणि दि. ६ फेब्रुवारी,२०१८ रोजीच्या परिपत्रकातील व त्यासोबतच्या परिशिष्टामधील मार्गदर्शक सूचनांस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहेत.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर www.maharashtra.gov.in उपलब्ध असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१८०२१५१७२०४७४४१४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(दि. मा. सोनवणे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव,
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
३. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र शासन,
४. अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव / सचिव सर्व मंत्रालयीन विभाग,
५. महालेखापाल १/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर,
६. महालेखापाल १/२ (लेखापरीक्षा) , मुंबई / नागपूर,
७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
८. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
९. संबंधित आयुक्त,
- १०.आयुक्त, नगरपालिका प्रशासन, मुंबई,
- ११.संबंधित जिल्हाधिकारी,
- १२.आयुक्त, संबंधित महानगरपालिका,
- १३.मुख्याधिकारी, संबंधित नगरपालिका,
१४. मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री (अल्पसंख्याक विकास) यांचे खाजगी सचिव,
१५. सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधान भवन, मुंबई,
१६. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय (प्रसिद्धीसाठी),
१७. निवडनस्ती (का-९)

शासन निर्णय ,अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र. क्षेविका-२०१८/प्र.क्र.५/का.९, दि. १५ फेब्रुवारी , २०१८
परिशिष्ट - "आ"

महाराष्ट्र राज्यातील अल्पसंख्याक बहुलनागरी क्षेत्रांकरिता क्षेत्रविकास कार्यक्रम महानगरपालिका /
नगरपालिकांचे जिल्हानिहाय निधी वितरणाचे विवरणपत्र.

अ. क्र.	जिल्हा	म.न.पा./ न.प./न.पा.	कामाचे नांव	मंजूर निधी (रुपये)
१	मुंबई	कांदिवली (पूर्व)	मस्जिद चाळ, हनुमान नगर येथे शौचालय बांधणे	२५ लक्ष
		कांदिवली (पूर्व)	भिस शक्ती राजगृह बुद्ध विहाराजवळ हनुमान नगर येथे नवीन शौचालय बांधणे.	२५ लक्ष
			जिल्हा मुंबई	५० लक्ष
२	बीड	बीड शहर	बालेपीर दर्गा अंतर्गत सिमेंट रस्ता बांधकाम करणेबाबत.	५ लक्ष
		बीड शहर	रोषणपुरा बालेपीर छह मिनार मजिदजवळ शादीखाना बांधकाम करणे.	५ लक्ष
		बीड शहर	चांदशहाबाबा दर्गा शहेशावली रोड कब्रस्तानास संरक्षण भित बांधणे	५ लक्ष
		बीड शहर	खंदक व किल्ला येथे शादीखाना बांधकाम करणे.	५ लक्ष
		बीड शहर	तकिया स्मशानभूमी, खासबाग, डी.पी.रोड, बडी येथे अंतर्गत रस्ता करणे.	५ लक्ष
			जिल्हा बीड	२५ लक्ष
३	धुळे	धुळे	प्रभाग क्र.२२ मध्ये चौदतारा चौकातील नाल्यावर लहान पुल, वाडा मश्जीद परिसरात ड्रेनेज लाईन टाकणे व रस्ता काँक्रीटीकरण करणे.	१० लक्ष
		धुळे	प्रभाग क्र.२४ मध्ये रमजान बाबा नगर येथे रस्ता काँक्रीटीकरण करणे.	१० लक्ष
		धुळे	प्रभाग क्र.३५ मध्ये गरीब नवाज नगर मध्ये रस्ता डांबरीकरण व काँक्रीटी गटार बांधणे.	१० लक्ष
			जिल्हा धुळे	३० लक्ष
४	रत्नागिरी	देवरुख न.पं.	देवरुख मोहळा अंतर्गत काँक्रीट चे गटार बांधणे	१० लक्ष
		देवरुख न.पं.	देवरुख कब्रस्तान येथे प्रार्थना शोड बांधणे	१० लक्ष
			जिल्हा रत्नागिरी	२० लक्ष
			एकूण रुपये	१,२५,००,०००/-
			एकूण (अक्षरी रुपये एक कोटी पंचाशीस लक्ष फक्त)	

*****

(दि. मा. सोनवणे)
उप सचिव , महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय ,अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र. क्षेविका -२०१८/प्र.क्र.५/का.९, दि. १५ फेब्रुवारी , २०१८.
परिशिष्ट - "ब"

उपयोगिता प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, अल्पसंख्याक विकास विभागाने राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल नागरी क्षेत्रांसाठी कार्यान्वित केलेल्या क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र. क्षेविका -२०१८/ प्र.क्र.५ / का.९, दि. १५ फेब्रुवारी , २०१८. अन्वये वितरित केलेला रु. (अक्षरी रु.) एवढा निधि पुढील विकासकामांसाठी उपयोगात आणला आहे :-

विकासकाम/ विकासकामे	वापरलेली रक्कम
अ.	रु.
ब.	रु.
क.	रु.
ड.	रु.

असेही प्रमाणित करण्यात येते की, क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत ज्या निकष / अटीनुसार शासनाने अनुदान मंजूर केले होते, त्या निकष/ अटींची यथायोग्यरित्या पुर्तता करण्यात आली आहे. तसेच ज्या प्रयोजनाकरिता निधि मंजूर करण्यात आला होता, त्याच प्रयोजनाकरिता निधिचा प्रत्यक्षात विनियोग झाला आहे, याची खातरजमा करण्याकरिता मी खालील दस्तऐवज/अभिलेखांची तपासणी केली आहे :-

तपासणी केलेल्या दस्तऐवज/अभिलेखांचे प्रकार :-

१. प्रमाणक आणि पुस्तक लेखा (Vouchers and Book of Accounts)
२. मोजणी पुस्तके (Measurement Books)
३. सहायक अनुदान / कर्ज नोंदवही (Grant-in-aid/ Loan Register)
४. खर्च नोंदवही (Expenditure Register)

आयुक्त, महानगरपालिका/ मुख्याधिकारी, नगरपालिका यांची स्वाक्षरी	संबंधित महानगरपालिका / नगरपालिका ज्या जिल्हयात स्थित आहेत त्या जिल्हयाचे जिल्हाधिकारी यांची प्रतिस्वाक्षरी
नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा	नाव तारीख स्थळ कार्यालय मुद्रा

*****